

Divíci 2

Čti s Divíky 1 učitelská učebnice

**Pilotní
verze**

září

FRAUS Klett

Patrik Janošec, Klára Střížová, Olga Šulová, Ladislava Whitcroft

Český jazyk

Čti s Divíky (září) – učitelská učebnice

2. ročník

© Divíci, Český jazyk, Fraus Klett, s. r. o., Praha 2026

© autoři: Mgr. Patrik Janošec, Mgr. et Mgr. Klára Střížová, Mgr. Olga Šulová, Mgr. Ladislava Whitcroft, Ph.D.

Všechna práva vyhrazena.

Fraus Klett, s. r. o.

Pobřežní 620/3, 186 00 Praha 8 – Karlín

info@fraus-klett.cz

www.fraus-klett.cz

Ilustrace: Monika Růžová, Zuzana Slánská

Obrazový materiál: Shutterstock

Nahrálo: ADK-Prague, Makovského 1338/18, 160 00 Praha 6

Odpovědná redaktorka: Mgr. Olga Tenková

Grafická úprava, sazba a zlom: Helis, s. r. o., Plavecká 4, 128 00 Praha 2

Tisk: D.R.J. Tiskárna Resl, s. r. o., Sokolská 1341, 547 01 Náchod

NL1-500-100-00

Úvod

Čtenářský deník **Čti s Divíky** je určen k práci v dílnách čtení. Jejich podstatou je, že si žáci po určitou dobu potichu čtou knihy podle vlastního výběru. Vybírají si je z třídní či školní knihovničky, nosí si je z domova nebo si je vzájemně doporčují a půjčují.

Doporučený průběh dílen čtení

1. Minilekce:

Během minilekce učitel žákům vysvětlí a názorně předvede, na co se mají při samostatném čtení soustředit (zadá jim úkol). Často přitom využívá tzv. modelování neboli přemýšlení nahlas: čte text nahlas a ukazuje žákům, jak při čtení přemýšlí. Zaměřuje se na určitý jev v souladu s cílem lekce (např. ukazuje, jak si během čtení klade otázky).

2. Samostatné čtení a plnění úkolu:

Žáci si vyberou knihu, potichu si ji čtou a přitom se soustředí na zadaný úkol. Na četbu reagují písemně nebo kresbou.

Během samostatného čtení si ve vybrané knize čte i učitel. Jindy se věnuje jednotlivým žákům nebo pracuje s malými skupinami.

3. Závěrečné sdílení a reflexe:

Žáci sdílejí své postřehy s celou třídou, ve dvojicích nebo ve skupinách. Reflektují, jak se jim pracovalo, co jim šlo, co jim naopak působilo obtíže a co si zaznamenali.

Jak je koncipován čtenářský deník Čti s Divíky

Ke každé lekci patří dvě strany čtenářského deníku – levá a pravá.

Levá strana:

Slouží k úvodní minilekci.

Obsahuje:

- ukázky textů, které může učitel využít při minilekci,
- úkoly pro žáky k vybranému textu,
- rozhovor Tea s Elou, který může učitel využít k představení práce v hodině.

TIP Tato strana může sloužit také jako čítanka. Obsahuje různorodé texty.

Pokud si žáci ještě nevybrali vlastní knihu nebo je některá ukázka zaujala, mohou s ní dále pracovat.

Pravá strana:

Slouží k samostatné práci žáků během dílen. Obsahuje čtenářský list, který žáci vyplňují.

Diferenciace

V deníku uvádíme tipy, jak úkol zjednodušit nebo zvýšit jeho náročnost a jak žákům poskytnout oporu. Žáci nemusejí vyplnit vše. Mohou reagovat psaným slovem nebo obrázkem. Čtenářský deník mohou dotvářet také doma. Pro žáky, kteří pracují rychleji, uvádíme tipy na další aktivity související s učivem v pracovní učebnici.

Další tipy

Základem je **dobře vybavená třídní knihovnička**, která by měla obsahovat beletristické i naučné knihy. Vhodné je zařadit také kvalitní dětské časopisy. Tvorbu třídní knihovničky lze pojmut jako projekt, do něhož se žáci zapojí výběrem knih.

Lepicí papírky

V lekcích navrhujeme využívat lepicí papírky k označování míst v textu i k zapisování poznámek. Žáci je mohou lepit také na nástěnku a vytvářet tak koláž myšlenek a záznamů.

Výběr knih

Žáci čtou knihy podle vlastního výběru. Pokud jim výběr vhodné knihy činí obtíže, může jim pomoci učitel nebo ostatní žáci:

- Před minilekcí učitel přečte několik stránek z určité knihy a poté ji doporučí konkrétnímu žákovi.
- Učitel napíše žákovi vzkaz na lepicí papírek a připevní jej ke knize, kterou mu doporučuje.
- Učitel pracuje se žákem individuálně – společně procházejí různé knihy a učitel modeluje, jak při výběru vhodné knihy uvažuje.
- Žáci si navzájem doporučují knihy – osobně, prostřednictvím nástěnky, dopisem kamarádovi apod.

Já a čtení

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (rozvoj čtenářských dovedností, vlastní volba knihy, samostatné čtení)
- KKK (porozumění mluvenému a čtenému sdělení, popis obrázku)
- KRP (vyvozování informací z textu a ilustrace, řešení hádanky)
- KOS (poznávání sebe sama jako čtenáře, sdílení zkušeností)

CÍLE HODINY

- Ž se seznamuje s principy a pravidly dílny čtení.
- Ž pojmenuje důvod výběru své knihy.
- Ž pracuje s hádankou a hledá významové stopy k řešení.
- Ž sdílí své čtenářské zkušenosti a naslouchá druhým.

POMŮCKY

- Čti s Divíky, str. 3
- nahrávka v el. uč.
- vlastní kniha každého žáka, knihy ve třídní knihovně

Pozdrav

(1. min)

společné přivítání na hodině

E

Jak to vypadá, když čtenáři čtou?

(2.–8. min)

Forma: v kruhu

Průběh: U se ptá Ž: *Co si představíte, když se řekne čtení?* Ž nejprve diskutují ve dvojicích a poté sdílejí své nápady v kruhu. Následně se U ptá: *Kde nejraději čtete? Kdo z vás čte doma? Jak poznáte, že člověk opravdu čte?*

Co je to dílna čtení?

(9.–20. min)

Forma: v kruhu

U

Cvičení 1

U promítne obrázek ze strany 3 (děti s paní učitelkou při dílně čtení).

Prohlédni si obrázek. Popiš, co na něm vidíš.

U přečte rozhovor Tea a Ely nebo pustí nahrávku.

Poslech:

Teo: Elo, podívej. Děti si už zase čtou. No, není to krása? Co myslíš?

Ela: Nádhera, Teo. A těch úsměvů a soustředěných tváří. A podívej, dokonce si čte i paní učitelka.

Teo: Tak už pst, Elo. Ať je nerušíme a necháme je číst.

Ela šeptá: Máš pravdu. Co kdybychom si šli také číst, Teo?

Teo šeptá: Skvělý nápad. Pomůžes mi vybrat knížku?

Ela šeptá: Samozřejmě. Ráda.

Cvičení 2

Povídejte si podle následujících otázek:

Jak se asi děti na obrázku cítí? Podle čeho to poznáš?

Co tě napadne, když se řekne čtení vlastní knihy?

Kterou knihu nyní čteš nebo plánuješ číst?

Ž odpovídají na otázky. U se dále ptá: *Podívejte se na obrázek. Když se na něj díváte, co je to podle vás dílna čtení? Ž sdílejí své nápady. U je shrne a vysvětlí: Dílna čtení je čas, kdy si každý čte vlastní knihu. Nečteme všichni stejný text. Každý si vybírá to, co ho zajímá a co odpovídá jeho čtenářské úrovni. Následně U vede diskusi o tom, jaká by mohla být pravidla dílny čtení. U směřuje Ž k těmto pravidlům:*

- Knihu si chystám před dílnou čtení.
- Čtu po celou dobu.
- Čtu tam, kde je mi to pohodlné.
- Neruším ostatní.
- Pokud potřebuji na toaletu nebo se napít, udělám to před začátkem dílny.

Pokud již U se Ž v dílnách čtení pracoval, přizpůsobí tuto fázi potřebám své třídy.

Minilekce – výběr knihy

(21.–30. min)

Forma: společně v kruhu, poté v lavicích

Cvičení 3

Zjisti, co se skrývá v hádance. Vyznač, co ti pomohlo uhádnout hádanku. Nakresli odpověď.

Ž čtou společně hádanku a poté nakreslí svou odpověď. Následně své odpovědi sdílejí a společně je porovnávají. Uvádějí důkazy, které jim pomohly hádanku rozluštit. U představí svou knihu a modeluje, jak stručně zdůvodnit její výběr. Společně vytvářejí přehled toho, podle čeho lze knihu vybírat. Nápady lze zapisovat na tabuli.

Samostatné čtení a sdílení

(31.–41. min)

Forma: samostatně, ve dvojicích

Průběh: U vyzve Ž, aby si našli pohodlné místo, kde se jim bude dobře číst následujících 7 minut. Zadá: *Po skončení čtení sdílejte ve dvojici, proč jste si dnes vybrali právě tuto knihu a o čem jste četli.* Poté zazvoněním oznámí začátek čtení. Ž čtou, U čte také. Po uplynutí času U zazvoněním oznámí konec čtení a následuje sdílení ve dvojicích.

Reflexe

(42.–45. min)

Forma: v kruhu

Průběh: U shrne průběh dílny čtení. Následně položí otázku: *S čím dnes z dílny čtení odcházíš?* Ž postupně sdílejí své odpovědi v kruhu.

První dílny čtení je vhodné vnímat jako prostor pro budování čtenářského společenství, nikoli jako výkonovou aktivitu. Cílem je vytvořit bezpečné prostředí, ve kterém budou mít Ž chuť číst, sdílet své čtenářské zkušenosti a postupně budovat čtenářské návyky. Důležité je žádců postupně modelovat, pravidla opakovaně připomínat, ověřovat jejich porozumění a společně je reflektovat.

R

1. Prohlédni si obrázek. Popiš, co na něm vidíš.

2. Povídejte si podle následujících otázek.

Jak se asi děti na obrázku cítí? Podle čeho to poznáš?

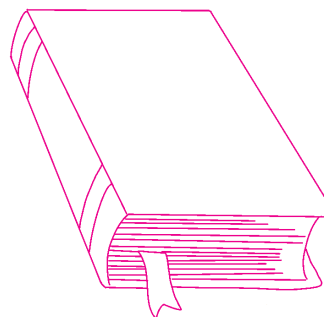
Co tě napadne, když se řekne čtení vlastní knihy?

Kterou knihu nyní čteš nebo plánuješ číst?

3. Zjisti, co se skrývá v hádance. Vyznač, co ti pomohlo uhádnout hádanku. Nakresli odpověď.

Mám rohy a nejsem čert,
mám listy a nejsem strom.
Nejsem živá, ale ožívám,
když mě otevřeš.

Napišeme slova
nebo věty.

Opíšeme si, co nás
zaujalo.

Zahrajeme si
na ilustrátory.

Nakreslíme
si obrázek.

1. Ela v knize objevila rozpočítadlo. Napsala si jedno vtipné slovo. Znáš to rozpočítadlo? Očísluj zpřeházené části:

2. Teo si četl v knížce o Kubíkovi. Proč ho asi zaujaly právě tyto věty?

Ententýky

V hlavě z toho Kubík měl
jeden velký guláš.
Ale moc dobrý guláš.

J. Špičák: Kubíkova cesta

2

čert vyletěl z elektriky

1

Ententýky, dva špalíky,

4

natloukl si nos!

3

bez klobouku, bos,

A

- Vzpomněl si,
že se také tak někdy cítil.
B Protože ho to vystrašilo.
C Zjistil, jak se vaří guláš.

Slovo nebo věta

Poslední slovo patří mně

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, čtenářské strategie, smysluplnost učení)
- K KK (aktivní naslouchání, vyjadřování, porozumění, sdílení)
- K KT (objevování a zkoumání různých forem umění)

CÍLE HODINY

- Ž vyjadřuje své prožitky z četby.
- Ž vybere a запиše slovo nebo větu z čteného textu podle vlastní volby.
- Ž zdůvodní svou volbu.

POMŮCKY

- Čti s Divíky, str. 4–5
- jmenovky Ž, špachtle nebo jiná pomůcka k náhodnému výběru Ž
- lepicí papírky (volitelně)
- kniha (text) podle výběru Ž
- nahrávka v el. uč.

Pozdrav

(1. min)

společné přivítání na hodině

E

Minilekce

(2.–9. min)

Forma: v kruhu

Pomůcky: lepicí papírky (volitelně)

Průběh: V případě potřeby U společně se Ž připomene průběh a pravidla dílen čtení. Poté vysvětlí průběh dnešní dílny: *Dnes budeme číst, psát a nakonec si budeme povídat o tom, co jsme přečetli. Budeme pracovat metodou Poslední slovo patří mně.*

Popis metody Poslední slovo patří mně:

Při čtení si každý Ž vybere něco, co ho zaujalo: slovo nebo větu, případně krátkou část textu. Vybranou část si запиše do čtenářského deníku.

TIP Ž si část může označit v knize lepicím papírkem. Vybraný Ž přečte ostatním, co si zapsal. Ostatní nejprve poslouchají a přemýšlejí. Poté zkoušejí odhadnout, proč si danou část vybral. Nakonec znovu promluví Ž, který úryvek vybral. Jeho slovo je poslední. Vysvětlí, proč si danou část zvolil, a vyjádří se k nápadům ostatních.

U předvede Ž, jak metoda probíhá (modeluje postup pomocí přemýšlení nahlas). Čte nahlas text, vybere určitou část a pojmenuje důvod své volby. Poté nechá Ž odhadovat důvod výběru. Ke čtení využije vlastní text nebo úryvek ve cvičení 2 v oranžovém poli. Úryvek pochází z knihy Kubíkova cesta, kterou Ž četli v předchozích hodinách v pracovní učebnici. (Úryvky na str. 4 ukazují, že Ž mohou vybrat slovo i větu.)

Jako pomůcka k minilekci slouží také nahrávka rozhovoru Tea a Ely.

Poslech:

Teo: Tahle knížka je prima.

Ela: Také se mi líbí. Víš co? Napíšeme si o ní něco do čtenářského deníku, abychom na ni nezapomněli.

Teo: Dobrý nápad. Měl by tam být název knihy a také kdo ji napsal, tedy autor.

Ela: Co kdybychom si také opsali nějakou část, která nás nějak oslovila? Třeba nějaká slova nebo rovnou věty. Pak si o tom můžeme povídat.

Teo: Co myslíš tím, že nás oslovila?

Ela: No, třeba nám něčím přišla zajímavá, rozesmála nás, něco nám připomněla. Těch důvodů může být spousta.

Teo: Já jsem si opsal jedno zajímavé slovo: ententýky. Úplně nevím, co znamená. Ale hezky zní.

Ela: A já zase tuhle větu o tom, že Kubík měl v hlavě guláš. Připomněla mi, že jsem se taky tak jednou cítila. A taky mě rozesmála ta představa.

Teo: Tak jo, jdeme na to. Pak si budeme povídat o tom, proč jsme si ta slova nebo věty opsali.

Upozornění: V nahrávce jsou omylem prohozeny promluvy Ely a Tea. Omlouváme se. Ve finálním vydání bude opraveno.

Ž plní úkoly ve cvičeních 1 a 2. U se zeptá, jaké mohou být důvody pro výběr určité části textu. Společně vytvářejí přehled možností (co nás rozesmálo, rozesmutnilo, dojalo či překvapilo; čemu jsme nerozuměli; které slovo nám připadalo zvláštní; co nám připomnělo vlastní zážitky apod.).

Cvičení 1

Ela v knize objevila rozpočítadlo. Napsala si jedno vtipné slovo. Znáš to rozpočítadlo? Očísluj zpřeházené části.

Slovo ententýky plní v rozpočítadle především rytmickou funkci. Jeho přesný původ není spolehlivě doložen.

Cvičení 2

Teo si četl v knížce o Kubíkovi. Proč ho asi zaujaly právě tyto věty?

Samostatné čtení

(10.–30. min)

Forma: samostatné čtení na místě, které si Ž vybrali

Pomůcky: vybraná kniha, případně lepicí papírky

Průběh: Ž potichu čtou vybranou knihu a píší nebo kreslí.

U si čte také a pomáhá Ž, kteří si o pomoc řeknou.

Diferenciace ↓: Ž mohou zapsat pouze slovo nebo krátké slovní spojení.

Diferenciace ↑: Ž mohou zapsat více vět nebo kratší úryvek a pokračovat v sešitě. Záznam mohou doplnit ilustrací vybraného slova či věty.

TIP Pro rychlejší Ž U připraví ve třídě nebo na chodbě kartičky s volitelnými úkoly a umístí je na zvolené místo. Vybrané úkoly korespondují s učivem v PU (opakování učiva 1. ročníku a vlastní jména), například:

- Najdi v knize slova podle zadaného slabikového záznamu. (U připraví různé slabikové záznamy.)
- Vypiš z první věty každé druhé slovo a vytvoř k němu slabikový záznam.
- Seřaď slova v první větě od nejkratšího po nejdelší.
- Najdi jména lidí nebo zvířat a vypiš je. Rozděl je na mužská a ženská. Jak jinak by se mohly postavy jmenovat?
- Napiš větu zpřeházeně a dej ji spolužákům, aby ji zkusili správně poskládat.

Sdílení

(31.–39. min)

Forma: v kruhu

Pomůcky: jmenovky Ž, špachtle nebo jiná pomůcka k náhodnému výběru Ž

Průběh: Náhodně vybraní Ž se posadí na určené místo a přečtou, co si zapsali. Ostatní hádají, proč si vybrali právě toto slovo nebo větu. Nakonec má vybraný Ž poslední slovo: zdůvodní svou volbu a vyjádří se k tomu, co řekli ostatní.

Reflexe

(40.–45. min)

Forma: v kruhu

Průběh: Ž postupně odpovídají na otázky: *Jak se nám dnes pracovalo? Co nám šlo? Na čem ještě potřebujeme pracovat? Co navrhujeme zlepšit nebo upravit? Co nás zaujalo či překvapilo?*

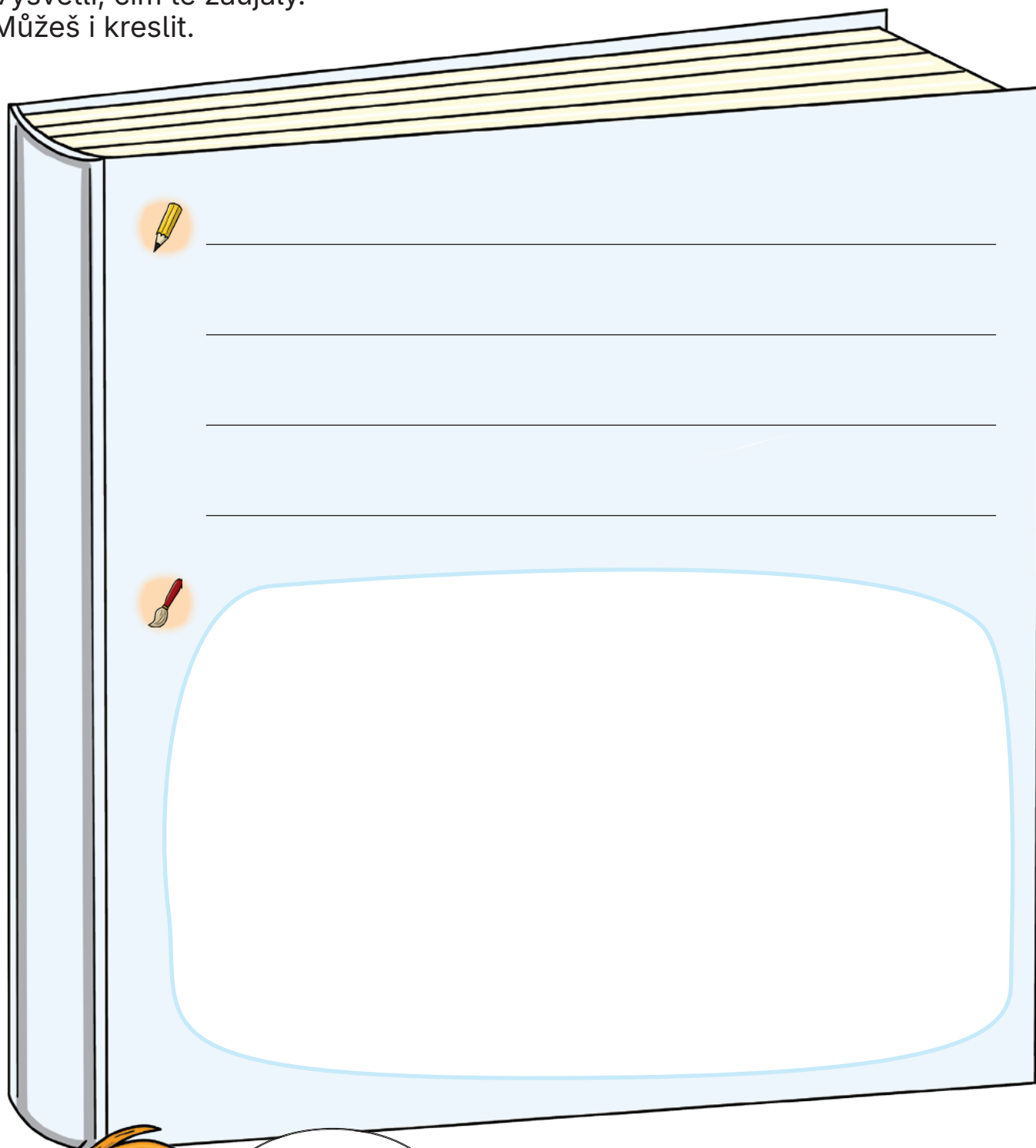
NÁZEV KNIHY: _____

AUTOR: _____

Opiš si z knížky slova nebo věty, které tě zaujaly.

Vysvětli, čím tě zaujaly.

Můžeš i kreslit.

Jak se ti
kniha líbí?

MOJE HODNOCENÍ

-   1. Podtrhni nejzajímavější otázky Tea a Ely a zkus na ně odpovědět.

Teo se zamyslel nad říkadlem.
Napadaly ho tyto otázky:

- Co je kolo mlýnský?
- Co znamená slovo rýnský?
- Proč se kolo polámalo?

Co znamená pravda asi?

Znamená to, že jsi, jak jsi.
Žádný jiný v tobě není,
tvá jsou slova, tvé je snění,
myslí ti to z vlastní hlavy,
cítíš, jak ti srdce praví.
Cítí pravdu, rozumíš mi?
Možná - trochu. Tak dík, mami.

J. Ptáčková: Chyť si lelka na udici

Kolo, kolo mlýnský,
za čtyři rýnský,
kolo se nám polámalo,
mnoho škody nadělalo,
udělalo bác!

Ela objevila v knize tento
úryvek. Hned ji napadlo:

- Co je moje pravda?
- Proč lidi lžou?

Moje otázky

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (umění se učit, čtenářské strategie, smysluplnost učení)
- KKK (aktivní naslouchání, vyjadřování, porozumění, sdílení)
- KRP (kladení otázek, hledání odpovědí)
- KKT (objevování a zkoumání různých forem umění)

CÍLE HODINY

- Ž vyjadřuje své prožitky z četby.
- Ž klade a zapisuje otázky k přečtenému textu.
- Ž zdůvodní výběr otázky, kterou chce sdílet.

POMŮCKY

- Čti s Divíky, str. 6–7
- nahrávka v el. uč.
- lepicí papírky (volitelně)
- jmenovky Ž, špachtle nebo jiná pomůcka k náhodnému výběru Ž
- kniha (text) podle výběru Ž

Pozdrav

(1. min)

E

– společné přivítání na hodině

Minilekce (2.–9. min)

Forma: v kruhu

Průběh: U si se Ž zahraje hru na mimozemšťana. U: *Představte si, že naši třídu navštívil mimozemšťan. Všechno by pro něj bylo nové. Na co by se ptal? Ž pokládají otázky.* U: *Dnes budeme také pokládat otázky. Budeme opět číst a psát. Pokaždé, když vás napadne otázka, zapište si ji. Místo v textu, u něhož vás otázka napadla, si označte lepicím papírkem. Otázky si můžete nejprve psát do sešitu a poté vybrat ty nejzajímavější. Ty přepíšete do svého čtenářského deníku.*

U předvede postup na ukázce. Čte nahlas vybraný text, na vhodných místech se zastavuje a říká, jaké otázky ho napadají. Postupně zapojuje Ž: *Jaké otázky mě asi v tomto místě napadají? Co napadá vás?* Ke čtení využije vlastní text nebo text na str. 6 v podbarvených plochách. Jako pomůcka k minilekci slouží také nahrávka rozhovoru Tea a Ely.

Poslech:

Teo: *Kolo, kolo mlýnský, za čtyři rýnský. To je hezké říkadlo. Napadá mě u něj spousta otázek. Třeba co to vlastně znamená, to slovo rýnský?*

Ela: *To je náhodička! Mě teď u čtení také napadají různé otázky. Čtu si knížku, ve které je spousta věcí k přemýšlení. Třeba tady ta část o pravdě. Jak vlastně poznám, že je něco pravda? To je pěkně zapeklitá otázka.*

Teo: *Já se ptám moc rád.*

Ela: *Já taky. Vždyť jsme přece Zvidálci. Hihi.*

Teo: *Tak si ty otázky všechny sepíšeme.*

Ela: *Ano! Pak si vybereme ty nejlepší a budeme si o nich povídat.*

Ž plní úkoly ve cvičení 1.

Cvičení 1

Podtrhni nejzajímavější otázky Tea a Ely a zkus na ně odpovědět.

Příklady odpovědí:

Odpovědi Ž se mohou lišit; důležité je jejich smysluplné zdůvodnění.

Co je kolo mlýnský?

Je to mlýnské kolo – velké kolo, které obvykle roztáčí voda a které pomáhá pohánět zařízení ve mlýně.

Co znamená slovo rýnský?

V říkance označuje staré peníze – rýnské zlaté. „Za čtyři rýnský“ tedy znamená „za čtyři rýnské zlaté“.

Proč se kolo polámalo?

Z říkanky se přesný důvod nedozvíme. Mohlo být staré, mohlo se příliš rychle točit nebo se do něj mohlo něco zachytit.

Co je moje pravda?

Moje pravda je to, co si opravdu myslím, co cítím a jak jsem určitou situaci prožil/a. Například: *Moje pravda je, že jsem měl/a strach, i když si toho ostatní nevšimli.*

Proč lidé lžou?

Lidé někdy lžou, protože se bojí trestu, stydí se, chtějí něco získat, chtějí vypadat lépe nebo nechtějí někomu ublížit. Lež ale může narušit důvěru mezi lidmi.

U posledních tří otázek není jen jedna správná odpověď.

Učitel může Ž vyzvat doplňující otázkou: *Co tě k této odpovědi vedlo?*

Samostatné čtení

(10.–30. min)

U

Forma: samostatné čtení na místě, které si Ž vybrali

Pomůcky: vybraná kniha, případně lepicí papírky

Průběh: Ž potichu čtou vybranou knihu a zapisují otázky do bublin na str. 7; případně si také označují příslušná místa v textu lepicími papírky. U si čte také a pomáhá Ž, kteří si o pomoc řeknou.

Diferenciace ↓: Ve spodní části str. 7 jsou uvedena návodná tázací slova a spojení, která Ž připomenou, jaké otázky mohou klást. Ž mohou zapsat pouze jednu otázku.

Diferenciace ↑: Ž zapisují do sešitu odpovědi na své otázky. Pokoušejí se vymyslet otázku ke každému návodnému slovu nebo spojení v učebnici a v psaní mohou pokračovat i v sešitě. Spočítají, kolik různých typů otázek vytvořili.

TIP Pro rychlejší Ž U připraví ve třídě nebo na chodbě kartičky s volitelnými úkoly a umístí je na zvolené místo. Úkoly mohou korespondovat s učivem v PU. Například:

- Najdi v knize různé otázky. Příslušnou stranu nebo část textu můžeš označit lepicím papírkem.
- Nejzajímavější otázky napiš na lepicí papírky a ty přilep na nástěnku.
- Podívej se na obrázek a napiš k němu co nejvíce otázek. (U vyvěsí obrázek nebo fotografii. Nejvhodnější jsou dějové obrázky, které podněcují zvědavost; osvědčily se například fotografie z cest.)

Sdílení

(31.–39. min)

Forma: v malých skupinách, následně s celou třídou

Průběh: Ž si vzájemně představí své otázky. Skupina vybere otázky, o které se chce podělit s ostatními, a připraví si zdůvodnění svého výběru.

Reflexe

(40.–45. min)

R

Forma: v kruhu

Průběh: Ž postupně odpovídají na otázky: *Které otázky nás nejvíce zaujaly? Napadají nás teď ještě jiné otázky? Jak bychom na tyto otázky odpověděli? Kde a jak bychom mohli najít odpověď? Jak se nám dnes pracovalo? Co nám šlo? Na čem ještě potřebujeme pracovat? Co navrhujeme zlepšit nebo upravit?*

Náměty na navazující práci:

Naše skvělé otázky: Ž lepí na nástěnku lepicí papírky s vybranými otázkami nebo je zapisují na velký papír. Pomocí komentářů mohou také reagovat na otázky ostatních.

Hledač odpovědí: Ž si vyberou otázky, na které budou hledat odpovědi. Společně určí různé strategie hledání (diskuse, dotazování odborníků, vyhledávání v knihách nebo na internetu, ověřování informací apod.). Odpovědi vyhodnocují. Hovoří o tom, že některé otázky mají jednu správnou odpověď (*Kolik nohou má pavouk?*), zatímco jiné mohou mít více odpovědí v závislosti na osobních názorech (např. *Co je krásná?*).

NÁZEV KNIHY: _____

AUTOR: _____

Piš otázky, které tě při čtení napadají.

KDO...? KDE...? KDY...? CO...? JAK...? PROČ...? CO KDYBY...?

1. Co se asi stane dál? Proč si to myslíš? Podtrhni věty, které ti pomohly předvídat.

Žbluňk seděl na verandě před vchodem. Přišel Kvak a zeptal se: „Co je ti, Žbluňku? Tváříš se smutně.“ „Ano,“ vzdychl Žbluňk. „V tuhle denní dobu bývám smutný. Je to doba, kdy čekám, až přijde pošta. Vždycky jsem z toho moc nešťastný.“

„A proč?“ zeptal se Kvak.

„Protože nikdy žádnou poštu nedostanu,“ řekl Žbluňk.

„Nikdy?“ zeptal se Kvak.

„Ne, nikdy,“ odpověděl Žbluňk.

„Nikdo mi nikdy neposlal žádné psaní. Moje schránka na dopisy je každý den prázdná. Proto je čekání na poštu pro mě smutná doba.“

Kvak a Žbluňk seděli na verandě a společně smutnili.

Potom Kvak řekl:

„Já teď musím jít domů, Žbluňku. Potřebuju ještě něco udělat.“

A. Lobel: Kvak a Žbluňk jsou kamarádi, Psaní

Předvídání

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, čtenářské strategie, smysluplnost učení)
- K KK (aktivní naslouchání, vyjadřování, porozumění, sdílení)
- K KT (vnímání a interpretace literárního textu)

CÍLE HODINY

- Ž vyjadřuje své prožitky z četby.
- Ž předvídá další děj na základě stop v textu.
- Ž zdůvodní svou předpověď.

POMŮCKY

- Čti s Divíky, str. 8–9
- lepicí papírky (volitelně)
- jmenovky Ž, špachtle nebo jiná pomůcka k náhodnému výběru Ž
- kniha (text) podle výběru Ž
- nahrávka v el. uč.

Pozdrav

(1. min)

společné přivítání na hodině

E

Minilekce

(2.–9. min)

Forma: v kruhu

Průběh: U si se Ž zahraje hru na detektivy: *Podívejte se z okna. Jaké dnes asi bude počasí? Proč si to myslíte? Jaké pro to máte důkazy?* Například: *Vidím mraky, bude asi pršet.*

U: *Určitě se vám už někdy stalo, že jste při čtení zkoušeli předvídat, jak bude příběh pokračovat. Pak jste netrpělivě četli dál, abyste zjistili, zda se vaše předpověď naplnila. Někdy se naplní, jindy se příběh vyvíjí úplně jinak. Dnes budeme také předvídat a své předpovědi zdůvodňovat. Při čtení se na vhodném místě zastavíte a svou předpověď zapíšete do křížtalové koule. Do obrázku stop zaznamenáte, proč si to myslíte. Příslušné stopy v textu si můžete označit lepicím papírkem.*

U předvede Ž, jak při předvídání postupovat. Předčítá vybraný text a nahlas formuluje svou předpověď. Ke čtení využije text podle svého výběru nebo text na str. 8 v podbarveném poli z knihy *Kvak a Žbluňk jsou kamarádi*. Postupně zapojuje Ž: *Co se asi stane? Co asi udělá Kvak?* Jako pomůcka k minilekci slouží také nahrávka rozhovoru Tea a Ely.

Poslech:

Teo: *Teda, tahle kniha je ale napínavá.*

Ela: *Jak to asi bude dál?*

Teo: *Zahrajeme si na detektivy a zkusíme předvídat.*

Ela: *Proč na detektivy?*

Teo: *Takové předvídání, to není jen tak. Musí se na to chytře. Podtrhneme si v textu, co by nám mohlo napovědět.*

Třeba tady říká Žbluňk, že je nešťastný, protože nikdy nedostane žádnou poštu. A tady čtu, že Kvak někam odejde, protože prý musí něco zařídit.

Ela: *Aha, jsou to kamarádi. Tak to asi Kvak nechce, aby byl Žbluňk smutný. Udělá něco, co by jeho kamaráda rozveslilo.*

Teo: *No, uvidíme.*

Cvičení 1

Co se asi stane dál? Proč si to myslíš? Podtrhni věty, které ti pomohly předvídat.

Ž odpovídají na otázky ústně a v textu podtrhnou věty, které podporují jejich předpověď. Stopy v textu ukazují, že Žbluňk je smutný, protože nikdy nedostal žádný dopis, a že Kvak odchází domů, protože potřebuje něco udělat. Na základě těchto stop lze předvídat, že Kvak Žbluňkovi napíše dopis.

Samostatné čtení

(10.–30. min)

U

Forma: samostatné čtení na místě, které si Ž vybrali

Pomůcky: vybraná kniha, případně lepicí papírky

Průběh: Ž potichu čtou vybranou knihu a zapisují své předpovědi i stopy, které je k nim vedly. U si čte také a pomáhá Ž, kteří si o pomoc řeknou. Po dočtení všichni Ž do pole *Jak to nakonec bylo?* zapíší, jak příběh pokračoval, a porovnají skutečný vývoj se svou předpovědí.

Diferenciace ↓: Ž mohou předpověď zaznamenat pomocí emotikonu: usmívající se obličej – stane se něco dobrého; zamračený obličej – nastane problém.

TIP Pro rychlejší Ž U připraví kartičky s volitelnými úkoly a umístí je na zvolené místo ve třídě. Úkoly mohou korespondovat s učivem v PU (druhy vět). Například:

- Vypiš si věty, které ti pomohly předvídat. Označ, zda se jedná o věty oznamovací, tázací, rozkazovací nebo přací.
- Najdi v knize příklady různých vět (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací).
- Otevři poslepu knihu. Opiš větu. Urči její druh. Převeď ji na jiný druh věty (například větu oznamovací na větu tázací).

Sdílení

(31.–39. min)

Forma: ve dvojicích, ve skupinách nebo v kruhu

Pomůcky: jmenovky Ž, špachtle nebo jiná pomůcka k náhodnému výběru Ž

Průběh: Sdílení může nejprve proběhnout ve dvojicích nebo ve skupinách. Ž si navzájem představí své předpovědi, zdůvodní je a řeknou, zda by předvíдали stejně, nebo jinak. Poté se dvojice či skupiny podělí o své závěry s ostatními. Při práci v kruhu se náhodně vybraní Ž posadí na určené místo, přečtou část textu a představí svou předpověď včetně jejího zdůvodnění.

Reflexe

(40.–45. min)

R

Forma: v kruhu

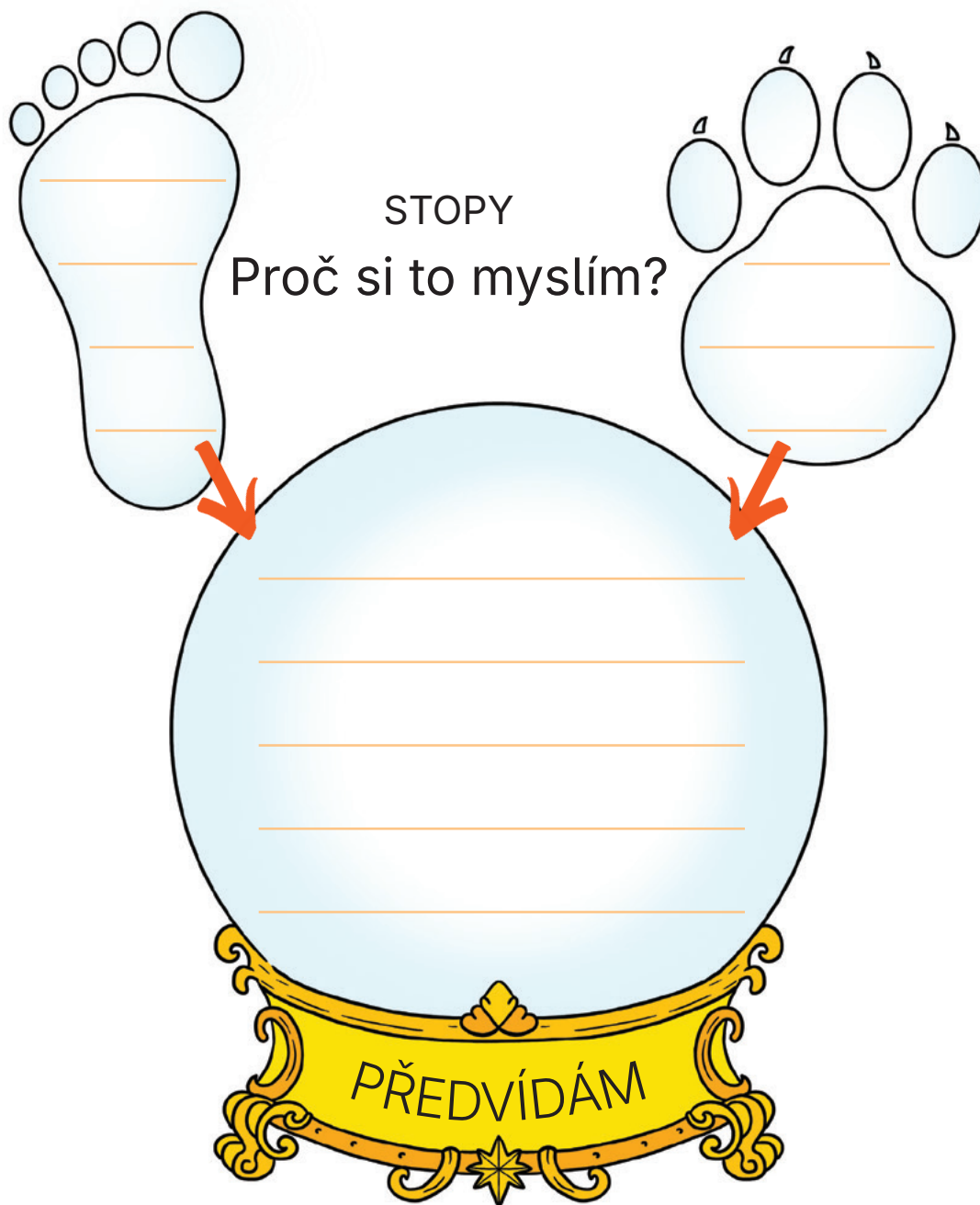
Průběh: Ž postupně odpovídají na otázky: *Které předpovědi nás zaujaly? Co bychom předvíдали jinak a proč? Které stopy v textu nám při předvídání pomohly? Jak se nám dnes pracovalo? Co nám šlo? Na čem ještě potřebujeme pracovat? Co navrhujeme zlepšit nebo upravit?*

Živá škála: Ž se postaví na pomyslnou škálu podle toho, jak dobře dokázali vyhledat v textu stopy a zdůvodnit svou předpověď.

NÁZEV KNIHY: _____

AUTOR: _____

Čti a předvídej, co se stane.

Jak to nakonec bylo?

